

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové rozhodl samosoudcem Mgr. Tomášem Blažkem ve věci

žalobce: **M. S.**
zastoupený advokátem JUDr. Emilem Flegelem
sídlem K Chaloupkám 3170/2, 106 00 Praha

proti
žalovanému: **Krajský úřad Královéhradeckého kraje**
sídlem Pivovarské náměstí 1245, 500 03 Hradec Králové

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 25. 1. 2022, č. j. KUKHK-43965/DS/2021-4,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Předmět řízení

1. Městský úřad Broumov (dále jen „správní orgán I. stupně“) shledal rozhodnutím ze dne 12. 11. 2021, č. j. PDMUBR 34551/2021, žalobce vinným ze spáchání přestupků podle § 125c odst. 1 písm. b) a písm. k) zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (dále jen „zákon o silničním provozu“). Za to mu uložil pokutu ve výši 6 000 Kč, povinnost náhrady nákladů řízení ve výši 1 000 Kč a zákaz činnosti spočívající v zákazu řízení motorových vozidel na 6 měsíců ode dne nabytí právní moci rozhodnutí.

2. Žalobce se měl dopustit přestupků tím, že dne 28. 4. 2021 v 00:45 hod. v obci Lachov, na pozemní komunikaci u čp. 39, řídil automobil zn. Škoda Octavia, reg. zn., ačkoliv byl pod vlivem alkoholu. Žalobce se při kontrole hlídkou Policie ČR po výzvě podrobil dechové zkoušce přístrojem Dräger. V 00:46 hod. hlídka naměřila 0,76 ‰ alkoholu v dechu a při opakované zkoušce naměřila 0,75 ‰ alkoholu v dechu. Po odečtení odchylky 0,24 ‰ tedy hlídka zjistila hodnotu 0,52 ‰ a 0,51 ‰ alkoholu v dechu. Vzájemný rozdíl měření nebyl větší než 10 %, a proto potvrdil hodnotu pozitivního měření přítomnosti alkoholu.
3. Žalobce podal proti rozhodnutí správního orgánu I. stupně odvolání, které žalovaný v záhlaví specifikovaným rozhodnutím zamítl.

II. Obsah žaloby

4. Žalobce konstatoval, že jej správní orgán I. stupně shledal vinným z přestupku nejprve příkazem ze dne 5. 5. 2021, č. j. PDMUBR 12771/2021, sp. zn. MUBR 12570/2021 DOP/30. Proti příkazu podal nepodepsaný odpor. K doplnění podpisu jej správní orgán v průběhu celého správního řízení nevyzval. Namítl tedy, že po podání odporu správní orgán nemohl pokračovat v řízení a vydat rozhodnutí, neboť chybějící podpis na podání je vadou, pro kterou nelze v řízení pokračovat. Obě rozhodnutí jsou proto nezákonná.
5. Podle § 37 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., správního řádu (dále jen „správní řád“), je podání úkonem směřujícím vůči správnímu orgánu. Podle § 37 odst. 2 téhož zákona z podání musí být patrné, kdo je činí, které věci se týká a co se navrhuje. Podání musí mj. obsahovat podpis osoby, která je činí. Podpis je tedy obecnou náležitostí podání ve správním řízení. Chybějící podpis na podání adresovaném správnímu orgánu je vadou podání, neboť podání postrádá jednu z podstatných náležitostí. Listinné podání, které trpí podstatnou vadou, jako je např. chybějící vlastnoruční podpis, řízení zahájí. Podání ovšem nemůže, bez toho aniž by byla vada odstraněna, vyvolat projednání věci.
6. Správní orgány tak pokračovaly v řízení a vydaly rozhodnutí nezákonně, jelikož neodstranily vadu spočívající v absenci podpisu v odporu proti příkazu (nevyzvaly žalobce k odstranění této vady). Nepodepsaný odpor sice zrušil příkaz, ale bez doplnění podpisu nemohl vést k samotnému projednání věci.
7. Pokud by řízení skončilo ve fázi uložení pokuty příkazem, pak by žalobci nemohla být uložena povinnost uhradit náklady řízení v paušální částce 1 000 Kč podle § 95 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky a § 6 odst. 1 vyhlášky Ministerstva vnitra č. 520/2005 Sb., neboť dle § 150 odst. 4 správního řádu platí, *„jestliže je vydání příkazu prvním úkonem v řízení, nelze v něm uložit povinnost nahradit náklady řízení“*. Tuto povinnost přitom žalobci správní orgány uložily. Již to samo o sobě představuje porušení jeho práv. Žalobce tedy konstatoval, že obě napadená rozhodnutí jsou nezákonná.
8. Žalobce navrhl, aby krajský soud napadené rozhodnutí a rozhodnutí správního orgánu I. stupně zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení. Navrhl také, aby soud uložil žalovanému povinnost k náhradě nákladů řízení.

III. Vyjádření žalovaného k žalobě

9. Žalovaný ve svém vyjádření k žalobě odkázal na napadené rozhodnutí, v němž se věci podrobně zabýval. Správní orgán I. stupně vydal dne 5. 5. 2021 příkaz, proti němuž žalobce podal nepodepsaný odpor. V příkazu byl žalobce řádně poučen o svých právech

vyplývajících z § 150 odst. 3 správního řádu, tedy že lze do 8 dnů ode dne oznámení příkazu proti němu podat odpor. Příkaz byl doručen dne 11. 5. 2021 a odpor proti němu žalobce podal v zákonné lhůtě, neboť jej předal k poštovní přepravě dne 14. 5. 2021. Jelikož z podaného odporu bylo zřejmé, kdo a v jaké věci jej podává, správní orgán I. stupně podání akceptoval. Písemností ze dne 19. 5. 2021 oznámil pokračování řízení a předvolal žalobce k ústnímu jednání na den 2. 6. 2021.

10. Vycházel z nálezu Ústavního soudu ze dne 20. 2. 2018, sp. zn. II.ÚS 2791/17, v němž soud uvedl:

„20. Podání, které bylo předáno k poštovní přepravě dne 22. 5. 2017, skutečně neobsahovalo náležitost podle § 59 odst. 3 tr. řádu, neboť v něm chyběl vlastnoruční podpis. Sama tato skutečnost však s ohledem na dikci uvedeného ustanovení nemohla bez dalšího vést k závěru, že z něho nebylo dostatečně patrné, kdo jej učinil. Stěžovatel je v jeho záhlaví označen nejen jménem, příjmením, datem narození a trvalým bydlištěm, ale i uvedením své datové schránky. Skutečnost, že podání činil stěžovatel jako odvolatel, je pak zcela zřejmá i z celého jeho textu. Zmátlo-li soud zjištění, že podání bylo vloženo do poštovní obálky, na niž byla uvedena osoba odlišná od stěžovatele, na dotaz soudu stěžovatel logicky vysvětlil, proč v době, kdy se zdržoval u své družky, uvedl na obálce její adresu. Lze však přisvědčit stěžovateli, že tato okolnost není pro posouzení náležitostí samotného podání relevantní, neboť poštovní obálka není podáním. Tím je listina do obálky vložená. I kdyby tedy byla zásilka obsahující odpor stěžovatele předána k poštovní přepravě jinou osobou, ani takové zjištění by nemohlo nic změnit na tom, že stěžovatel je v odporu označen dostatečným a nezaměnitelným způsobem. Navíc měl soud k dispozici obsahově totožný odpor, vyhodnocený jako opožděný, který stěžovatel z opatrnosti následně odeslal ze své datové schránky (uvedené i ve sporném podání). Měl-li však soud i přesto o osobě podatele odporu pochybnosti, mohl stěžovatele k odstranění zjištěné vady podle § 59 odst. 3 tr. řádu vyzvat. To však neučinil, přestože jej v souvislosti se sporným podáním kontaktoval a vyzýval k objasnění jiné nesrovnalosti. I z reakce stěžovatele na tuto výzvu mu však muselo být zřejmé, že odpor podal stěžovatel jako osoba k tomu podle § 314g odst. 1 tr. řádu oprávněná. To vyplývá také z oznámení o výsledku reklamačního šetření, které je součástí soudního spisu.

21. Ústavní soud nemůže přisvědčit argumentaci městského soudu uvedené ve vyjádření k ústavní stížnosti, že chybějící náležitost odporu bylo nutné odstranit ve lhůtě stanovené pro jeho podání. [...]“

11. Žalovaný má za to, že k řízení přistoupil odpovědně a nezaujatě, posoudil všechny relevantní skutečnosti. Napadené rozhodnutí považuje za věcně správné, odpovídající zjištěným (a ničím nevyvráceným) skutečnostem.
12. Žalovaný navrhl, aby krajský soud žalobu jako nedůvodnou zamítl.

IV. Posouzení věci krajským soudem

13. Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí v mezích žalobních bodů podle části třetí, hlavy první a druhé, dílu prvního zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“). Vycházel přitom ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodnutí žalovaného. Ve věci rozhodoval bez nařízení jednání v souladu s § 51 odst. 1 s. ř. s. Žalobu shledal nedůvodnou.
14. Jádrem sporu v projednávané věci je to, zda skutečnost, že žalobce podal proti příkazu nepodepsaný odpor, způsobila nezákonnost následně vedeného správního řízení. Soud se

tedy předně zabýval otázkou, zda podpis osoby, která činí podání, je nezbytnou náležitostí, bez níž nelze pokračovat v řízení. Mezi účastníky přitom není sporné, že žalobce doručil správnímu orgánu odpor s chybějícím podpisem.

15. Správní řád stanoví v § 37 odst. 2, že podání musí obsahovat označení správního orgánu, jemuž je určeno, další náležitosti, které stanoví zákon, a *podpis osoby, která je činí*.
16. K povaze tohoto ustanovení se vyjádřil již rozšířený senát Nejvyššího správního soudu v rozsudku ze dne 18. 12. 2018, č. j. 4 As 113/2018 - 39, a to v souvislosti s otázkou, zda je správní orgán povinen projednat podání trpící vadou spočívající v absenci podpisu podatele i přesto, že tato vada nebyla odstraněna ani přes výzvu správního orgánu. Rozšířený senát s odkazem na judikaturu Ústavního soudu a také Nejvyššího soudu uvedl, že chybějící podpis na podání je vadou, neboť podání postrádá jednu z podstatných náležitostí. Podpis stvrzuje, že se podatel ztotožňuje s obsahem podání, že jej myslí vážně, nikoliv jen „jako“. Stvrzuje též to, že podání skutečně činí podatel (a nikoliv někdo jiný jeho jménem). Podle rozšířeného senátu tedy *„podpis na listinném podání je podstatnou náležitostí podání. Chybějící podpis na podání je vadou, pro kterou nelze pokračovat v řízení (§ 37 odst. 2 správního řádu). Chyběl-li podpis na odporu podle § 87 odst. 4 zákona o přestupcích, a nebyla-li tato vada přes výzvu odstraněna, odpor nevyvolal žádné právní účinky a příkaz o uložení napomenutí nebo pokuty nabyl právní moci.“*
17. Žalobci tak lze přisvědčit v té části žalobní argumentace, dle níž listinné podání s chybějícím vlastnoručním podpisem řízení sice zahájí, avšak zásadně nevyvolá projednání věci. Soud se musel následně zabývat tím, zda je tato vada bez dalšího důvodem pro zrušení napadených rozhodnutí, tak jak požaduje žalobce, nebo zda jsou zde okolnosti, pro které napadená rozhodnutí obstojí, a to navzdory zjištěnému porušení procesního předpisu.
18. Podle konstantní judikatury správních soudů je totiž vždy nezbytné posoudit, zda zjištěná procesní vada mohla mít vliv na zákonnost výsledného rozhodnutí. Tento závěr plyne rovněž z rozsudku ze dne 26. 11. 2021, č. j. 1 As 161/2021 - 29, v němž Nejvyšší správní soud reagoval právě i na výše citovaný rozsudek rozšířeného senátu. Nejvyšší správní soud zde posuzoval věc, která byla skutkově velmi podobná věci nyní posuzované krajským soudem. Dospěl přitom k závěru, že *„[...] nebylo třeba stěžovatele vyzývat k odstranění vad (doplnění podpisu odporu), neboť stěžovatel s městským úřadem po celou dobu jednal, přebíral si poštu, po vydání rozhodnutí se dostavil k nahlížení do spisu a následně podal odvolání. V tomto odvolání naopak stěžovatel zdůraznil, že podal odpor a městský úřad měl řádně konat správní řízení, které však dle jeho názoru ve skutečnosti nekonal. Nenamítal však, že by se jednalo o neúplný odpor a že jej městský úřad měl vyzvat k odstranění vad, neboť tento odpor nevyvolal žádné právní účinky. Naopak, na absenci podpisu si stěžovatel „vzpomněl“ až poté, co ve správním řízení plně využíval všech svých procesních práv, tedy až v žalobě. Na rozdíl od krajského soudu se kasační soud domnívá, že městský úřad nemohl učinit úvahu, že absentující podpis na odporu stěžovatele je jeho procesní taktikou a měl stěžovatele k odstranění této vady vyzvat. Tato vada však nezpůsobuje nezákonnost správních rozhodnutí, neboť sám stěžovatel v dalším řízení jednal tak, že považoval odpor za účinný a ve správním řízení využíval všech svých procesních práv. S ohledem na to je jeho námitka neúčinnosti odporu pro absenci podpisu nedůvodná.“*

19. Z tohoto rozsudku tedy pro soud plyne povinnost posoudit existenci okolností, pro které by rozhodnutí mohla obstát, a to i přes nespornou procesní vadu. Krajský soud se proto zaměřil na následné chování žalobce poté, co podal u správního orgánu I. stupně nepodepsaný odpor. Správní orgán I. stupně po doručení odporu informoval žalobce o pokračování řízení a vyzval jej, aby se dostavil k ústnímu jednání. Žalobce v reakci na tuto písemnost zaslal správnímu orgánu plnou moc pro jeho zmocněnce za účelem nahlížení do správního spisu. Po účasti na nahlížení do spisu zmocněnec žalobce zaslal správnímu orgánu vyjádření, ve kterém rozporoval průběh provedené dechové zkoušky. K případným vadám odporu se však nijak nevyjádřil. Správní orgán rovněž řádně doručil zmocněnci žalobce oznámení o konání ústního jednání a výzvu k seznámení s podklady. Ani na jednu z těchto písemností žalobce nereagoval. Proti prvostupňovému rozhodnutí následně žalobce podal odvolání, které na výzvu správního orgánu doplnil, avšak i v tomto podání namítal pouze nepřesnost dechové zkoušky pomocí přístroje Dräger či vnitřní rozpornost tvrzení správního orgánu.
20. Také v nyní projednávané věci tedy žalobce po celou dobu správního řízení jednal se správními orgány a plně využíval svých procesních práv. Přebíral doručené písemnosti, ustanovil si zmocněnce, který nahlédl do spisu, nebo podal vyjádření k věci. V odvolání se poté zaměřil na zpochybnění výsledků dechové zkoušky či na vnitřní rozpornost rozhodnutí, avšak námitku týkající se vady odporu ani v této fázi řízení nevznášel. Z celkového sledu úkonů žalobce ve správním řízení tak jednoznačně plyne úmysl pokračovat v řízení a dostupnými prostředky hájit svá práva. Lze poukázat také na to, že žalobce vznesl námitku neúčinnosti odporu poprvé teprve v podnětu k zahájení přezkumného řízení ze dne 31. 1. 2022, tedy až poté, co žalovaný již vydal napadené rozhodnutí. Soud na základě těchto skutečností nemá pochyb o tom, že žalobce jednal ve zbytku správního řízení následujícího po podání odporu tak, že své podání považoval za účinné.
21. Lze proto shrnout, že s ohledem na jednání žalobce v průběhu správního řízení je námitka nezákonnosti správních rozhodnutí nedůvodná. Ačkoliv správní orgán I. stupně opomenul vyzvat žalobce k odstranění vady podání v podobě chybějícího podpisu, neměla tato procesní vada vliv na zákonnost správního řízení a z něho vzešlých rozhodnutí.

V. Závěr a náklady řízení

22. Krajský soud z výše uvedených důvodů shledal, že námitka uplatněná žalobcem je nedůvodná. Jelikož v řízení nevyšly najevo ani žádné vady, k nimž musí přihlížet z úřední povinnosti, zamítl žalobu dle § 78 odst. 7 s. ř. s.
23. Výrok o nákladech řízení se opírá o ustanovení § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobce nemá právo na náhradu nákladů řízení, neboť ve věci neměl úspěch; žalovanému správnímu orgánu, kterému by jinak jakožto úspěšnému účastníku řízení právo na náhradu nákladů řízení příslušelo, náklady řízení nad rámec jeho běžné úřední činnosti nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Hradec Králové 28. dubna 2023

Mgr. Tomáš Blažek v. r.
samosoudce